

Toholammin kunta
Kunnanhallitus
Lampintie 5
69300 Toholampi

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
PL 86
90101 Oulu

Diaarinumero POPELY/1473/2022

kirjaamo.pohjois-pohjanmaa@ely-keskus.fi

Viite: Lausuntopyyntö 5.6.2024, Kenkäkankaan (Sievi) tuuli- ja aurinkovoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta

Asia: **Lausunto ympäristövaikutuksen arviointiselostuksesta**

Semecon Oy suunnittelee Kenkäkankaan tuuli- ja aurinkovoimapuiston rakentamista Sievin kunnan eteläosaan ja Toholammin kunnan kunnanrajan läheisyyteen. Hankealue sijaitsee noin 8 km Sievin keskustasta kaakkoon-etelään, noin 11 km Toholammin keskustasta itään, noin 20 km Reisjärven keskustasta luoteeseen ja noin 32 km Haapajärven keskustasta länteen. Hankealueen pinta-ala on noin 3010 ha.

Kenkäkankaan tuuli- ja aurinkovoimahankkeen ympäristövaikutusten arvioinnissa (YVA) tarkastellaan neljää toteutusvaihtoehtoa: VE 1, VE 2, VE 1 + AVE sekä VE 2 + AVE. Tarkastelussa on myös ns. nollavaihtoehto (VE 0), jossa tuuli- ja aurinkovoimapuistoa ei rakenneta. Hankkeen sisäinen sähkönsiirto toteutetaan voimaloilta ja aurinkovoima-alueelta maakaapelein kahdelle sähköasemalle. Sähköasemilta tuotettu energia toimitetaan 400 kV voimajohtolla hankealueen länsipuolelle. Sisäisen sähkönsiirron osalta YVA-menettelyssä tutkitaan kahta vaihtoehtoa SVE 1 ja SVE 2. Hankkeen sisäinen sähkönsiirto 400 kV voimajohtolinja päättyy hankkeen länsipuolelle voimajohtolinjaan, jota hanketoimija on suunnitellut yhdessä viereisen hankkeen Vääräjoen tuulivoimahankkeen kanssa. Tästä pisteestä lähtee siirtolinja Kukonkylän sähköasemalle. Sähkönsiirtoreitin pituus on alavaihtoehdon mukaan noin 27–28 kilometriä.

Lausunto

Toholammin kunta tuo esille seuraavat asiat huomioitavaksi perusteltua päätelmää laadittaessa.

Kohdassa 3.3 Hankkeen liittyminen muihin hankkeisiin on virheellistä tietoa Toholampi-Lestijärvi puiston osalta. Toholammilla on kaksi lainvoimaista tuulivoimapuiston osayleiskaavaa:

- Länsi-Toholammin tuulipuiston osayleiskaava; *Kunnanvaltuuston hyväksymä 23.5.2016 § 38 Vaasan hallinto-oikeus 20.6.2018 18/0266/3*
- Toholampi-Lestinjärvi tuulipuiston osayleiskaava; *Kunnanvaltuuston hyväksymä 29.5.2017 § 16, Vaasan hallinto-oikeus 17.12.2019 nro 19/0621/3, Korkein hallinto-oikeus 14.5.2020 nro 115/1/20*

Kummankin edellä mainitun osayleiskaavan päivitys on käynnissä, mutta on mahdollista, että tuulipuistot toteutuvat voimassa olevien osayleiskaavojen mukaisesti, joten hyväksytyt ja lain voiman saaneet osayleiskaavat olisi tullut huomioida lähtökohtana esim. arvioitaessa maisemavaikutusta valtakunnallisesti arvokkaalle Lestijokilaakson maisema-alueelle. Tilannetta, jossa Kenkäkankaan voimalat ovat yksin maisemassa, ei ole syntymässä. Toholammin kunta kyseenalaistaa maisemavaikutusten arvioinnin oikeellisuutta. Maisemavaikutukset valtakunnalliselle maisema-alueelle on arvioitu hyvin yleisellä tasolla ja aluetta koskien on laadittu ainoastaan kaksi kuvasovitetta. Arvioitaessa tuulivoimarakentamisen vaikutuksia valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen osalta, tulisi arvioijan omata hyvä tuntemus alueesta, ja niistä arvoista, joiden perusteella se on luokiteltu VAT-alueeksi, lisäksi tulisi olla aiempaa kokemusta vastaavien arvoalueiden arvioinnista.

Toholammin kunta esittää seuraavia muutoksia ja täydennyksiä maisemavaikutusten arviointiin:

- Arviointia laajennetaan yksityiskohtaisemmaksi valtakunnallisen maisema-alueen osalta siten, että voidaan aidosti arvioida Kenkäkankaan voimaloiden vaikutus arvomaisemaan huomioiden jo maisemaan hyväksytyt Toholampi-Lestijärven tuulipuiston voimalat.
- Arvioinnissa tulisi huomioida yksityiskohtaisemmin arvoalueen osittain vaihtelevat ominais- ja erityispiirteet sekä arvioida maiseman kestävyyttä suhteessa niihin.
- Arvioinnin tueksi tulisi laatia kesäaikainen kirkas havainnekuva keskustan alueelta sekä kirkkoluilla suojellun Toholammin kirkon alueelta.
- Kaikkien Toholammilta laadittujen havainnekuvien sarjoihin tulisi lisätä kuva, jossa Toholampi-Lestijärven lainvoimaisen osayleiskaavan voimalat ovat esitettyinä tai lisätä ko. voimalat vaihtoehtoon 0 (hanketta ei toteuteta).
- Sähkösiirron osalta Toholammin kunta näkee hyvänä ratkaisuna Kenkäkankaan ja Vääräjoen yhteistyön sekä liittymisen suoraan Kukonkylän sähköasemalle. Vaihtoehto, jossa sähkö olisi siirretty Toholammin Ullavan sähköasemalle, olisi heikentänyt valtakunnallisen maisema-alueen arvoja.
- Hankkeen toteuttajan tulee turvata radio- ja tv-lähetysten laadukas vastaanotto tarvittaessa lisämastoin. Toholampi sijaitsee kahden lähetysalueen rajalla, jonka vuoksi lähetysten häiriötön vastaanotto tulee varmistaa.

Muutoin Toholammin kunnalla ei ole huomautettavaa laaditusta YVA-ohjelmasta.

Toholammilla 12.8.2024

Jukka Hillukkala
kunnanjohtaja

Mikko Polet
tekninen johtaja